

Oppgave 1 (teller 25 %).

En virksomhet startet opp i mai 2022. Bruttolønnen for mai utgjorde kr 1 500 000. Skattetrekket var på kr 500 000. Kontoene man har til disposisjon i forbindelse med registrering av lønnsbilaget er: 1950 Skattetrekk, 2380 Kassekreditt, 2600 Skattetrekk, 2770 Skyldig arbeidsgiveravgift, 2780 Påløpt arbeidsgiveravgift, 2940 Påløpt ferielønn, 5000 Lønn, 5180 Ferielønn og 5400 Arbeidsgiveravgift.

- a) Gjør de registreringer som følger av lønnsbilaget, når bedriften gjør hva den skal gjøre, herunder sørge for fortløpende registrering av kostnadene etter hvert som de oppstår. Satsene bedriften benytter er 12 % feriepenger og 14,1 % arbeidsgiveravgift.

SVAR:

Beregninger:

Bruttolønn: kr 1500 000 (D 5000)

Skattetrekk: ” 500 000 (K 2600)

Utbetalt kr 1 000 000 (K 2380)

Skyldig arbeidsgiveravgift for perioden:

kr 1500 000 x 14,1 % = kr 211 500 (D 5400 K 2770).

Påløpne feriepenger: kr 1 500 000 x 12 % = kr 180 000 (D 5180 K 2940).

Påløpt arbeidsgiveravgift: kr 180 000 x 14,1 % = kr 25 380 (D 5400 K 2780).

Skattetrekk inn på egen bankkonto, kr 500 000 (D 1950 K 2380).

- b) Når lønnskostnadene presenteres i resultatoppstillingen, inkluderes arbeidsgiveravgift og feriepenger. Hvor store var lønnskostnadene i mai beregnet på denne måten, og hva utgjorde utbetalt lønn i mai?

Lønnskostnader totalt i mai: 1 500 000 + 211 500 + 180 000 + 25 380 = 1 916 880.

Utbetalt lønn til de ansatte utgjorde kr 1 000 000.

- c) Når skal mva., arbeidsgiveravgift og skattetrekk for 2.termin betales?

15.mai.

- d) Du tar opp et annuitetslån på kr 300 000 over fire år. Annuitetsfaktoren lest ut fra rentetabellen på 4 % er 0,275490. Vis utviklingen av lånet disse fire årene. Du skal ha følgende kolonner: År, restlån per 1.1, renter, avdrag og annuitet.

SVAR: Annuiteten = 300 000 * 0,275490 = 82 647

<u>År</u>	<u>Restlån per 1.1</u>	<u>Renter</u>	<u>Avdrag</u>	<u>Annuitet</u>
1	300 000	12 000	70 647	82 647
2	229 353	9 174	73 473	82 647
3	155 880	6 235	76 412	82 647
4	79 468	3 179	79 468	82 647

- e) Hva består en regnskapsanalyse av og hva ville du ha gjort for å uttale deg om likviditeten?

Rentabilitet, likviditet og soliditet.

Uttalelse om likviditet:

Likviditetsgrad 1 = Omløpsmidler/kortsiktig gjeld (større enn 2)

Likviditetsgrad 2 = (Oml.midl. – varelager) / korts. gjeld (større enn 1)

Oppgave 2 (teller 20 %)

En industribedrift har fire avdelinger; Materialavdeling, tilvirkningsavdeling I, tilvirkningsavdeling II og salgs- og administrasjonsavdeling. De bruker tilleggskalkulasjon ved prissetting og har i en normalperiode registrert følgende tall:

Direkte materialer	kr	2 000 000
Direkte lønn tilv.avd. I	«	3 000 000
Direkte lønn tilv.avd. II	«	5 000 000
Indirekte kostn. materialavd.	«	1 000 000
Indirekte kostnader tilv.avd. I	«	2 100 000
Indirekte kostnader tilv.avd. II	«	2 000 000
Indirekte kostnader salgs- og adm.avd.	«	4 530 000

a) Regn ut tilleggssatsene. Kun prosenttillegg skal benyttes. (Teller 8 %)

Materialavd. : $1\,000\,000/2\,000\,000*100 = \underline{50\%}$

Tilv.avd. I : $2\,100\,000/3\,000\,000*100 = \underline{70\%}$

Tilv.avd.II : $2\,000\,000/5\,000\,000*100 = \underline{40\%}$

Tilvirkningskostnad: $2\,000\,000 + 1\,000\,000 + 3\,000\,000 + 2\,100\,000 + 5\,000\,000 + 2\,000\,000 = 15\,100\,000$

Salgs- og adm.avd: $4\,530\,000/15\,100\,000*100 = \underline{30\%}$

Industribedriften har fått en forespørsel om å levere et nytt produkt. Til dette nye produktet vil det gå med kr 300,- i direkte materialer, kr 200,- i direkte lønn i tilv.avd. I og kr 600,- i direkte lønn i tilv.avd. II. Bedriften bruker en fortjeneste på 10 %.

b) Kalkuler prisen uten mva. på dette nye produktet. (Teller 8 %)

$300 + 150 + 200 + 140 + 600 + 240 = 1\,630 + 489 = 2\,119 + 211,90 = \underline{2\,330,90}$

c) Hva heter den kalkulasjonsmetoden du benyttet deg av i oppgave 2a) og 2b)? Hvilke andre kalkulasjonsmetoder kjenner du til, og hva måtte du eventuelt ha av tilleggssopplysninger for å benytte deg av disse? (Teller 4 %)

Svar: Tilleggskalkulasjon etter selvkostmetoden. Divisjonskalkulasjon. Opplysninger om at det bare er ett produkt. (TK/x). Tilleggskalkulasjon etter bidragsmetoden.

Opplysninger om hvor stor del av de indirekte kostnadene som er faste. (Evt. variable)

Oppgave 3 (teller 25 %)

- a) En idrettsklubb i Østfold hadde 1.mai 2022 en kontantbeholdning på kr 4000,- og et bankinnskudd på kr 28000,-. Forventede innbetalinger i mai er kr 180000 og forventede utbetalinger er kr 211000. Avskrivninger for mai er budsjettert til kr 25000. Sett opp et likviditetsbudsjett for mai for idrettsklubben i Østfold.

SVAR:

1. Innbetalinger	180 000
2. <u>Utbetalinger</u>	<u>211 000</u>
3. <u>Innbetalingsoverskudd</u>	<u>- 31 000</u>
4. Likviditetsreserve IB	32 000
5. Likviditetsreserve UB	1 000

En fotballklubb i Vestfold har budsjetterte faste kostnader i 2022 på kr 8 millioner. Budsjetterte inntekter samme år er på kr 12 millioner og variable kostnader er budsjettert til kr 4,4 millioner i 2022.

- b) Vis i en oppstilling dekningsbidrag og resultat for 2022.

SVAR:

		e)		
TI	12 000 000	*0,88*1,20	=	12 672 000
-VK	4 400 000	*1,00*1,20	=	5 280 000
DB	7 600 000		=	7 392 000
-FK	8 000 000		=	8 000 000
Resultat	- 400 000		=	- 608 000

- c) Hva er dekningsgraden til fotballklubben i 2022?

SVAR:

$$DG = 7\,600\,000 / 12\,000\,000 * 100 = \underline{63,33\%}$$

- d) Hva er nullpunktomsetningen (NP) / dekningspunktet (DP) i kroner i 2022?

$$DP \text{ (i kr.)} = 8\,000\,000 / 63,33 * 100 = \underline{12\,631\,579} \text{ (12\,632\,224)}$$

Inntektene til fotballklubben er basert på billettsalg på hjemmekamper. De har blitt fortalt at billettene er for dyre. De vurderer derfor å sette ned prisene med 12 %. Dette vil øke antall tilskuere med 20 % mener analytikerne.

- e) Vil du anbefale prisedsettelsen? Vis utregning.

SVAR: Prisedsettelsen anbefales ikke da underskuddet blir større (- 608 000). Se beregning over.

Oppgave 4 (12 %)

En bedrift ønsker å investere i en maskin. Den vil koste kr 3 000 000 og ha en levetid på fire år. Man budsjetterer med følgende innbetalingsoverskudd i de fire årene: År 1 kr 900 000, år 2 kr 900 000, år 3 kr 900 000 og år 4 kr 700 000. Maskinen kan selges for kr 200 000 i slutten av det fjerde året. Vi forutsetter at innbetalingsoverskuddene kommer inn ved årets slutt. Rentesats 10 %. Se tabell nedenfor.

- a) Hva er nåverdien til denne investeringen? Er investeringen lønnsom?

SVAR: $-3\,000\,000 + (900\,000 * 3,1699) = -3\,000\,000 + 2\,852\,910 = -147\,090$
Investeringen er ikke lønnsom.

b) Hva er pay-back-tiden til denne investeringen?

SVAR: $3\,000\,000 / 900\,000 = 3,33$ år

c) Vil investeringen være lønnsom etter annuitetsmetoden. Annuitetslånet er på kr 3 000 000. Rente 10 %. Se tabell nedenfor.

SVAR: Annuiteten er $3\,000\,000 * 0,3155 = 946\,500$. I og med at vi får inn bare 900 000 hvert år så er ikke investeringen lønnsom etter annuitetsmetoden.

Rentesats: 10 %				
P	R	R ⁻¹	A	A ⁻¹
1	1,1000	0,9091	0,9091	1,1000
2	1,2100	0,8264	1,7355	0,5762
3	1,3310	0,7513	2,4869	0,4021
4	1,4641	0,6830	3,1699	0,3155
5	1,6105	0,6209	3,7908	0,2638

Oppgave 5 (Teller 18 %)

a) Hva kjennetegner selskapsformen ansvarlig selskap? Hvilke to former for ansvarlig selskap har vi? Hvilke fordeler og ulemper har denne selskapsformen?

Svar: To eller flere eiere. Fordeler: Lett å komme i gang, ingen krav til startkapital, ikke revisjonsplikt. Ulemper: Risiko og skatt

b) Hva kjennetegner markedsformen monopolistisk konkurranse?

Svar: Mange små tilbydere, mange etterspørrere, merkevarer.

c) Forklar hva degressiv avskrivning innebærer hva kaller vi den vanligste degressive avskrivningsmetoden?

Svar: Avskrivningene avtar år for år. Saldoavskrivning .

d) Forklar kort kontoplanen NS 4102.

SVAR: Kontoklasse 1: Eiendeler, 2: EK og gjeld, 3: Inntekter, 4: Materialkostnader, 5: Ansatte, 6og7: Div.driftsk. og 8: Finansposter

e) Vis med en frihåndstegning hvordan en monopolist tilpasser seg. Marker de punktene du kjenner til og vis også overskuddsrektangelet.

Svar: Vinningsoptimum, nedre- og øvre dekningspunkt og kostnadsoptimum skal markeres + overskuddsrektangelet. Se lærebok.

f) Når du ikke har ledig kapasitet, hvilken regel gjelder da i forbindelse med hvilke produkter du bør satse på?

SVAR: Da ser du på DB per flaskehalsenhet.